

onument

sat a la seu del Col·legi de Periodistes a les

que més de 5.000 tortosins van votar a favor de mantenir-lo i reinterpretar-lo perquè la iniciativa popular pugui ser debatuda al ple ordinari del mes de juny. Es pot aconseguir i signar l'escrit al Facebook de l'Associació Tortosins pel Monument.

A través de la iniciativa popular demanen, segons van resumir dimarts en una compareixença de premsa, que es respecte la voluntat ciutadana expressada en la consulta del 2016; que es mantinga i es contextualitzi el monument i que l'Ajuntament demane al Departament de Justícia que la partida pressupostària per a la retirada dels treballs es van adjudicar per 201.404 euros es destine a la reinterpretació. Fins i tot demanen que es torne a catalogar el monument per a posar en valor els seus actius artístics i patrimonials, posant l'accent en el fet que la seua monumentalitat al mig del riu el pot convertir en un referent mundial de "pau, solidaritat i reconciliació". "Si s'enderroca, serà una oportunitat perduda", avisa Albert Curto, historiador, que no qüestiona el caràcter d'exaltació feixista del monument però que advoca per "donar-li la volta" i obrir un debat sobre les opcions de

reinterpretació. "Hem de perdre la miopia que no ens dixa veure allò que pot ser", va concloure.

El col·lectiu va explicar que també està recopilant informació per a reivindicar el valor artístic "inqüestionable" de l'obra de Saumells per a fer-ne arribar un informe a les institucions. Els defensors de l'obra de Saumells, formada per dos piràmides que estan buides per dins, han argumentat que no era en cap cas una obra estèticament canònica des del punt de vista franquista, sinó una mostra de l'expressionisme espiritualista de l'artista tarragoní, i que les icones feixistes haurien estat posteriorment afegides pel règim.

Corembe aborda així un darrer intent de salvar el monument del riu. "La política ens ha utilitzat. I nosaltres què?", es preguntava el portaveu del col·lectiu Joan Otero reivindicant la veu dels tortosins i tortosines que van anar a votar i que no veuen en el monument un símbol franquista. "No som òbviament una ciutat franquista i ens hem de traure este estigma", afegia. Creu que l'Ajuntament i els partits s'han d'afegir portar pels "impulsos de fora" i haurien d'haver defensat la consulta en lloc de donar-li a la Generalitat "l'espasa per a matar el bou". En este sentit, el col·lectiu també va presentar un recurs de reposició contra l'atorgament de la llicència municipal d'obra per a la retirada, però la resposta del consistori

argumenta que "l'atorgament de llicències és un acte reglat, per la qual cosa l'Ajuntament no pot fer altra cosa que atorgar-la si es complixen a l'efecte els requisits establerts per la

Corembe recull firmes per a dur-les al ple i fer valer el resultat de la consulta del 2016

Justícia defensa que el debat és mantenir o retirar, no pas reinterpretar o retirar

normativa aplicable, sense que dispose de facultats per a analitzar cap altre fet o circumstància."

MESURES CAUTELARS Els impulsors de Corembe -entre els quals gent significada d'esquerres com l'exregidora de Movem i mestra Cinta Galiana, que s'aferra al caràcter pedagògic de la reinterpretació- estan disposats a tot per a provocar un nou cop d'efecte en esta història, però el cas és que no tenen la connivència de gairebé cap grup polític a excepció de Ciutadans, que també ha reivindicat la consulta de fa cinc anys. Albert Curto va parlar d'un "gir copernicà" en relació amb el context polític del

2016. Ara, els hereus dels grups que van avalar la consulta -Junts, ERC, Movem i el PSC- han acceptat i en alguns casos aplaudit la intervenció de la Generalitat i han reclamat que s'utilitze la pilastra que sosté el monument per a fer una passarel·la per a vianants.

Sense socis polítics de pes, Corembe tampoc té constància que el contenciós haja estat admès a tràmit, tot i que van manifestar que confien que la justícia ature la retirada amb mesures cautelars fins que resolga les qüestions de fons del contenciós, que també s'empara en la protecció de monuments amb elements artístics i que qüestiona que l'empresa pública CIRE (Centre d'Iniciatives per a la Reinserció) siga l'òrgan competent per a licitar i adjudicar el desmuntatge del monument.

Per la seua banda, fonts oficials del Departament de Justícia sostenen que no tenen constància de la presentació del recurs i que continuen treballant amb la idea de fer els estudis geotècnics a principis d'estiu, quan el cabal del riu Ebre ho permet, i procedir a la desmuntada.

En relació amb la iniciativa de darrera hora de Corembe, les mateixes fonts argumenten que "el debat no és reinterpretar o retirar. Quan diuen reinterpretar, volen dir mantenir. El debat és mantenir o retirar", tanquen.

I A MÉS...

I després de la retirada?

L'arquitecte Toni López Dauí, un dels que ha reivindicat l'obra original de Saumells, ha estat tot just, paradoxalment, l'encarregat de redactar el projecte de viabilitat de la retirada del monument per al Departament de Justícia. Dauí defensava fa cinc anys per a esta publicació, amb motiu de la consulta, que el monument s'allunyava de l'ortodòxia franquista perquè "està construït amb ferro en lloc de l'habitual pedra, símbol de la severitat; no està vinculat a cap edifici religiós, incorpora enllumenat propi i acolorit [no funciona] i el seu emplaçament al mig del riu no el fa apte per a concentracions de fidels al règim", entre altres arguments.

Ara, el redactor de la proposta de retirada diu que en conservar la integritat dels fragments -seccionarà

a trossos l'estructura de ferro amb la tècnica de l'oxitall- i els elements de més valor artístic, com ara la figura humana de bronze situada al cim, es manté la possibilitat de tornar a muntar l'estructura. "Jo ho assimilo al muntatge d'una exposició. Un cop acabades, es retiren les peces, es guarden, s'emboliquen i es destinen al lloc que convinga", va explicar l'arquitecte. Però la Generalitat, realment, no preveu de moment cap museïtzació concreta: "D'entrada, Justícia el guardará desmuntat, i el lloc on hi ha el monument quedarà senyalitzat com un espai de memòria", expliquen fonts del Departament. És més, Corembe tampoc no preveu què fer-ne després i centra ara la seua lluita a intentar evitar que es materialitzi la històrica retirada.

VOLS ESTUDIAR MÚSICA?

Les escoles i conservatoris de la Diputació a Reus, Tarragona i Tortosa t'ofereixen una formació musical reglada a prop de casa

Accés a partir dels 6 anys

Preinscripcions a l'escola per al curs 2021/2022 del 19 d'abril al 15 de maig

www.dipta.cat/estudiarmusica

Escola i Conservatori de Música Tortosa

Diputació Tarragona